

- رنگ در پارچه های هخامنشی

رنگ غالب پارچه های هخامنشی ارغوانی است. + ارغوانی رنگ مخصوص دربار بوده است + به نظر می رسد اولین رنگ های ارغوانی توسط فنیقی ها از صدف مخصوصی در حوزه مدیترانه استخراج شده است + هخامنشیان تجارت گسترده با تمدن های مختلف داشتند.

در فرش پازیریک هم رنگ قرمز بکار رفته است + تحقیقات نشان می دهد که این رنگ قرمز از قرمز دانه لهستانی بدست آمده است که در ایران بدست نمی آید + قرمز دانه ایران نژاد قرمز دانه آراتی است + حتی اسن مسئله سبب شد تا برخی ادعا کنند که فرش پازیریک ایرانی نیست + اما تجارت در دوران هخامنشیان گسترده بوده است

از دیگر رنگ های بکار رفته در دوره هخامنشیان می توان به چهار رنگ لاجوردی + سبز + نارنجی + قهوه ای اشاره کرد.

برخی از مهمترین پارچه های هخامنشی بدست آمده از گورکان های سکایی در سیبری

سکاها اقوامی جنگجو بودند + پشت مرزهای ایران بودند + چریکی جنگ می کردند + کوروش در جنگ با آنها کشته شد.

شغل اصلی سکاها دامداری بود + بنابراین زمین هایی که مرتع های بسیار خوبی داشت را مقدس محسوب می کردند.

پازیریک یکی از این مناطق محسوب می شد.

طبیعت آلتای و پازیریک

در پازیریک در ۲۰۰ کیلومتری ابئیسک (جنوبی ترین شهر سیبری) و ۷۹ کیلومتری مرز مغولستان قرار دارد.

دره پازیریک محل تلاقی رودخانه اولگان و بالیکتیول می باشد که به مرور زمان تغییر مسیر داده و در نتیجه بستری مناسب برای مرتع ایجاد می نماید + ارتفاع پازیریک از سطح دریا حدود ۱۵۰۰ متر است + دره پازیریک در مجموعه کوه های چولی شام از سلسله جبال آلتای علیا قرار دارد + آلتای علیا دیواره جنوبی منطقه سیبری محسوب می شود.

بنابراین : پازیریک زمستانی بسیار سرد و بلند و تابستانی خنک و کوتاه داشته که دارای مراتع وسیع و بدون درخت و موقعیت تفرجگاهی را شامل می گردیده است.

در چنین فضایی سرما تا انتهای بهار وجود داشته و عمق زمین به طور دائمی یخ زده خواهد بود.

گورکان های سکایی

سکاها در منطقه مقدس پازیریک آرامگاه های زیر زمینی برای بزرگان خود تهیه می نمودند + این آرامگاه ها را کورگان می نامند + اولین کورگان ها در ۱۸۶۵ در آلتای توسط رودولف شناسایی شد + حدود ۴۳۰ کورگان در آلتای وجود دارد.

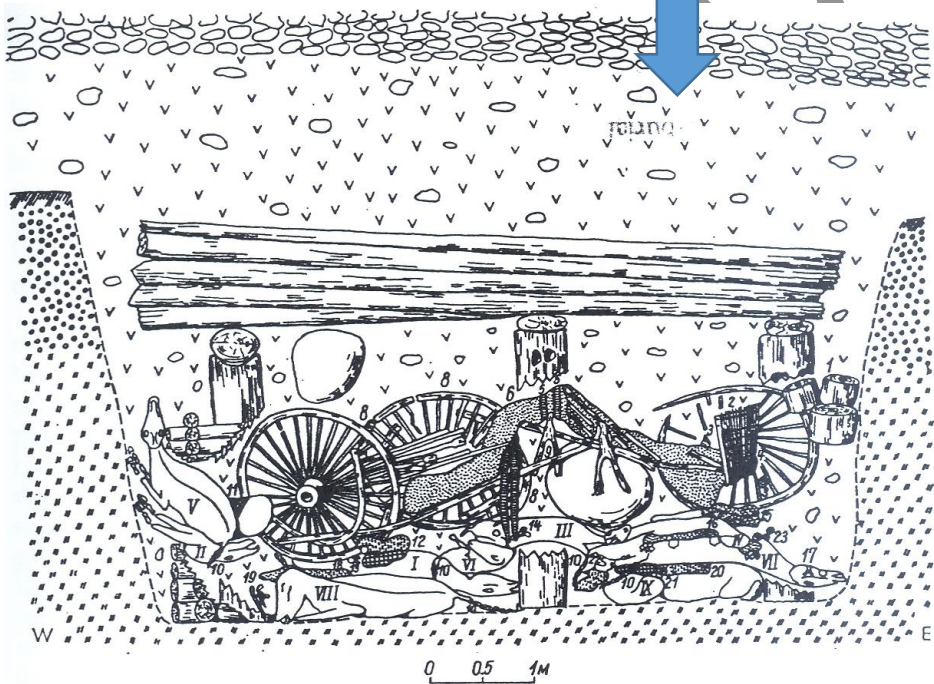
هر کورگان در داخل زمین به عمق ۴ متر ساخته می شود + به هر کورگان اتاق هایی به صورت گوشواره متصل است + در داخل هر کورگان بزرگان را به همراه همسران او دفن می کردند + به همراه متوفی اجناس و وسایل ارزشمند او را نیز دفن می کردند + یا وسایلی که او در آن دنیا به آن ها نیاز داشت + در گوشواره ها نیز اسب ها و نوکران و خدمه او را دفن می کردند + آنها اعتقاد داشتند که در دنیای باقی به جای سوار شدن بر اسب، سوار گوزن می شوند + اما گوزن را موجودی مقدس می دانستند و آن را شکار نمی کردند + پس اسب ها را کشته و بر روی آنها ماسک گوزن می گذاشتند.

سک گوزن سکاها

کورگان با عمق ۴ متر را ستون های چوبی زده و روی آن را با الوار های چوبی می پوشاندند + روی الوار ها را با خاک تا ارتفاع دو متر پر می کردند + و در نهایت روی خاک را تا ارتفاع ۱,۵ متر یا سنگ پر می کردند.

در چنین حالتی و با بارش باران کورگان به یک فریزی و فضای بسیار منجمد تبدیل می شد که هر جنسی در آن فریز شده و سالم باقی می ماند.

برشی از یک کورگان

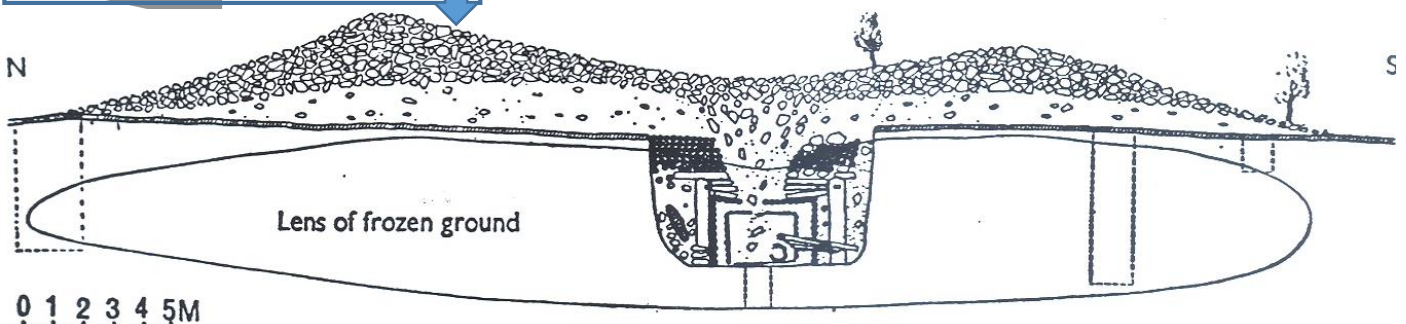
کورگان های پازیریک

در منطقه پازیریک ۵ کورگان بزرگ و سه کورگان کوچک قرار دارد.

کورگان پنجم از سایر کورگان های دیگر با فاصله قرار دارد + و چون فرو ریخته است

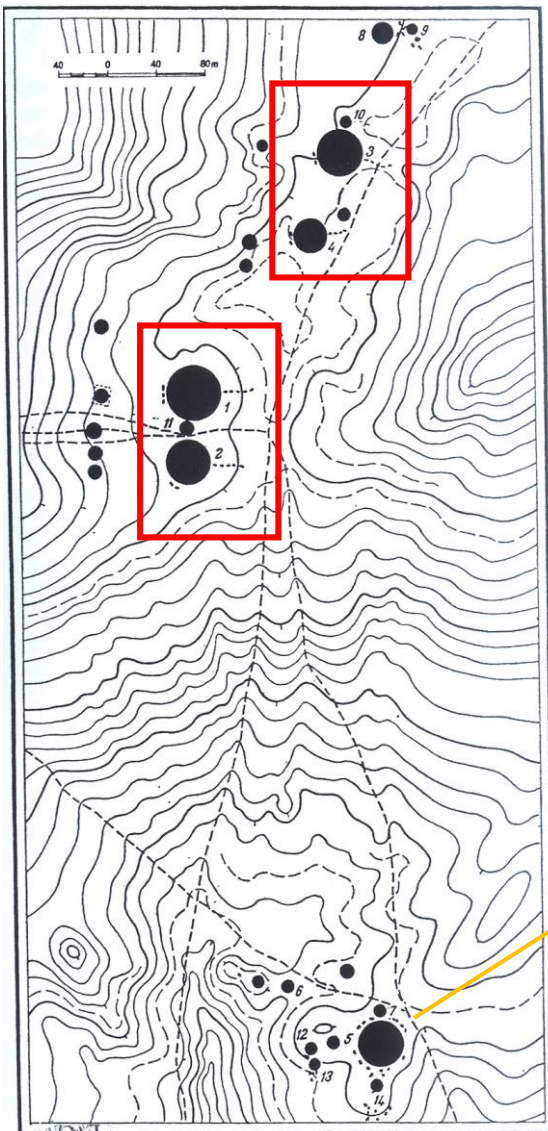
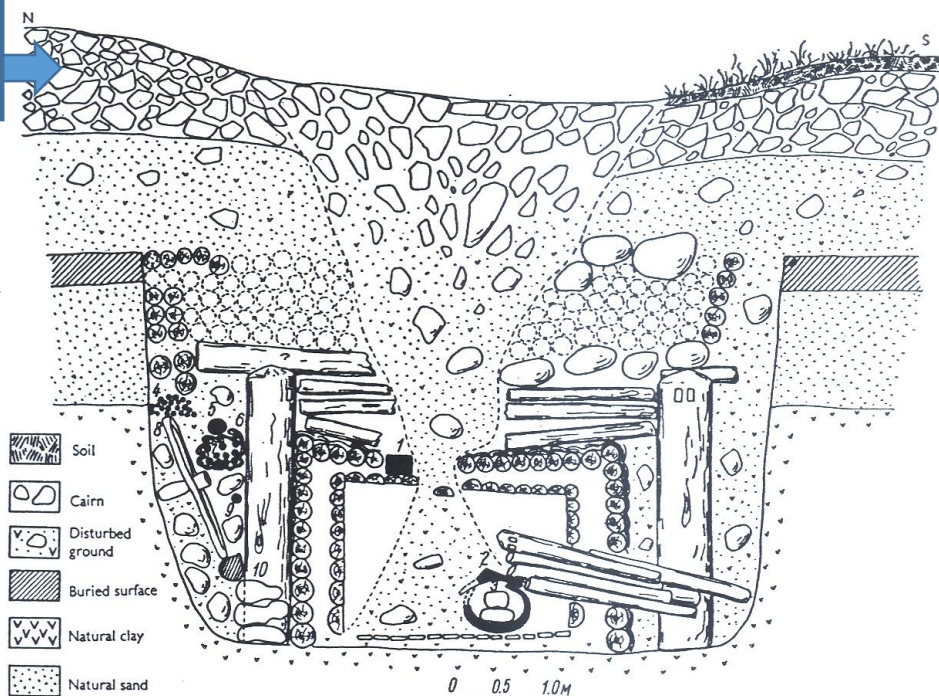
گنبدی روی آن نیز محو شده بوده و تقریباً شناسایی نگردیده بوده است. + کورگان اول و دوم در کنار هم و کورگان سوم و چهارم بالای آنها و باز در کنار هم قرار دارند + به نظر می رسد این پنج کورگان در مدت ۸ سال و به ترتیب شمار یک تا پنج ساخته شده باشند + کورگان پنجم سالم ترین و مهمترین اجناس بدست آمده است.

محو شدن کورگان پنجم به مرور زمان

نمایی از درون آسیب دیده کورگان پنجم
پازیریک

کورگان پنجم حدود ۱۷ متر مربع است و چوب
سقف آن از درخت غان(غوشه) است(خانواده
توسکانی ها، نزدیک به بلوط)

کورگان پنجم

مراحل باستانشناسی پازیریک

در کورگان های پازیریک طلا و جواهرات زیادی وجود داشت + دزدان و غارتگران آنها را بصورت غیر مجاز حفاری و تا اوایل قرن بیستم غارت کردند + این منطقه بکر و به دلیل سرما و خالی از سکنه بودن به راحتی مورد سرقت قرار گرفته است + با این حال یخ زده بودن زمین امکان حفاری گسترده را به آنها نداده است + دزدها ناخواسته اگر چه اشیا ایی را به سرقت بردند اما به سالم ماندن اشیا باقی مانده نیز کمک کردند + سوراخ های حفر شده آنها سبب نفوذ آب به درون کورگان ها و منجمد تر شدن اشیا باقی مانده کرده است.

(۱) - کورگان های پازیریک اولین بار در دهه ۱۹۲۰ کشف شد.

(۲) - اولین حفاری ها در ۱۹۲۹ توسط ژربارنوف و فقط در کورگان ۱ انجام شد.

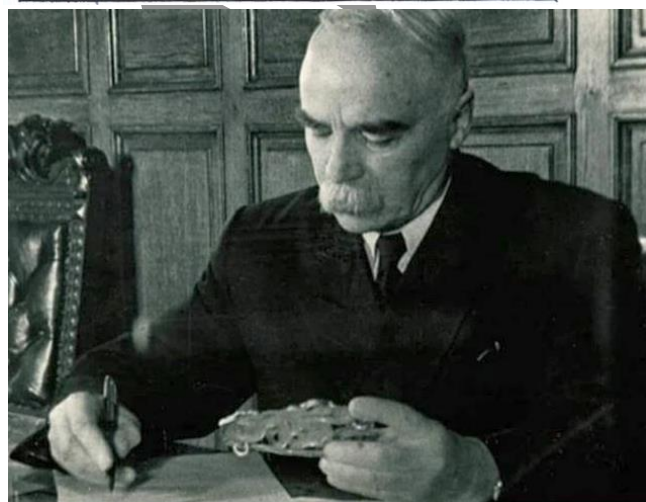
(۳) - رودنکو در سال ۱۹۴۷ کورگان ۵ را نیز شناسایی کرد

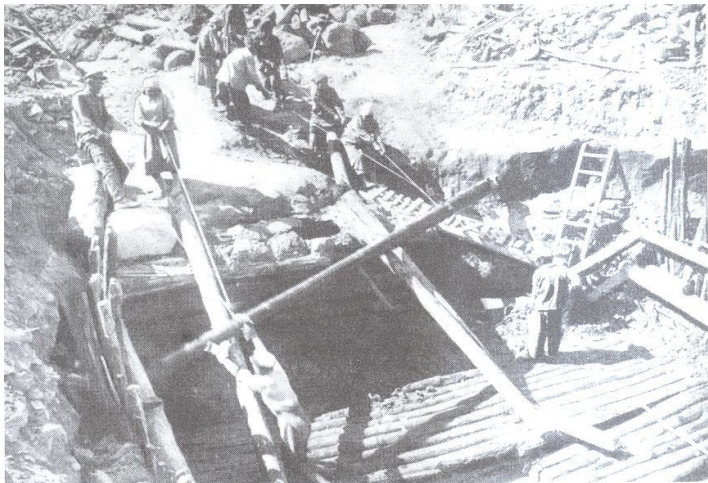
(۴) - رودنکو از سال ۱۹۴۷ تا ۱۹۴۹ توانست همه کورگان ها را استخراج نماید.

(۵) - این حفاری ها با حمایت آکادمی علوم روسیه و موزه ارمیتاژ انجام شده است.

(۶) - پیشتر تزار پتر کبیر در نیمه دوم قرن نوزدهم به التایی رفته بود تا این مقابر را شناسایی و استخراج نماید اما تقریباً شکست خورد و بازگشت.

(۷) - رودنکو با بردن آب جوش به ارتفاع و رها کردن آن بصورت مته در نقاط حساس یخ سبب شکست توده عظیم یخ داخل کورگانها می شد.

اشیا داخل کورگان ها متعلق به چه تمدن هایی بود

کورگان ها متعلق به عهد حکومت Qin بودند + آنها بین دو امپراتوری هخامنشی و هان(چین) قرار داشتند + آنها به تحریک یونانی ها و برای ناامن کردن تجارت بین آنها به کاروان های تجاری این دو امپراتوری حمله کرده و اشیایی را به غنیمت می گرفتند + برای این کار یونانی ها به آنها کالاهایی را تفویض می کردند + از سویی دیگر به دلیل جنگ چریکی آنها ورود ارتش هایی منظم مثل ارتش های هخامنشی و هان برای جنگ با آنها به صرفه و منطقی نبود + بنابراین امپراتوری های هخامنشی و هان به صورت غیر مستقیم با آنها قرارداد می بستند و با واگذاری امنیت کاروان های تجاری بین این دو امپراتوری کالاهایی نفیس به آنها اهدا می کردند.

بنابراین

کالاهای کورگان های پازیریک مجموعه ای از اشیای یونان + چین + ایران است.

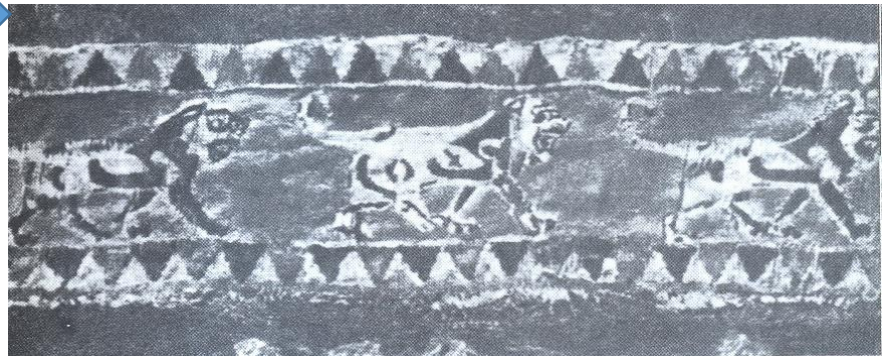
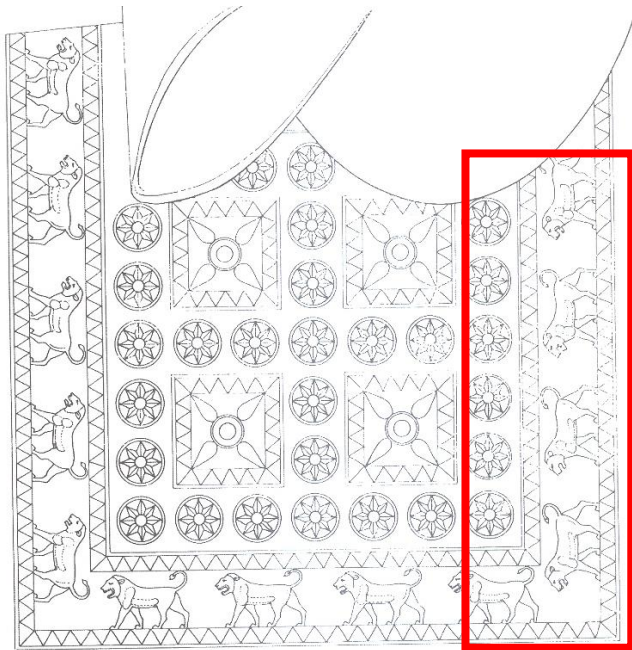
مهمترین پارچه های هخامنشی بدست آمده از پازیریک

این پارچه ها عمدتاً از کورگان پنجم بدست می آیند + پرده تزئینی ملکه های ایستاده(در تاریخ لباس ایران بررسی می کنیم)+ نوار پیش سینه شیران غران + جل نمد زیر زینی + فرش پازیریک

ردیف شیران غران + یال قهوه ای یا قرمز + بر جلو سینه اسب + **Narrow Fabrics** + اشکال مثلثی در حاشیه + مثلث ها قرمز و آبی + ردیف و صفوف منظم خاص هنر آشوری که غیر مستقیم به هخامنشیان می رسد = مشابه نقش برجسته تخت اردشیر در تخت جمشید + مشابه لباس خشیار شاه در تخت جمشید

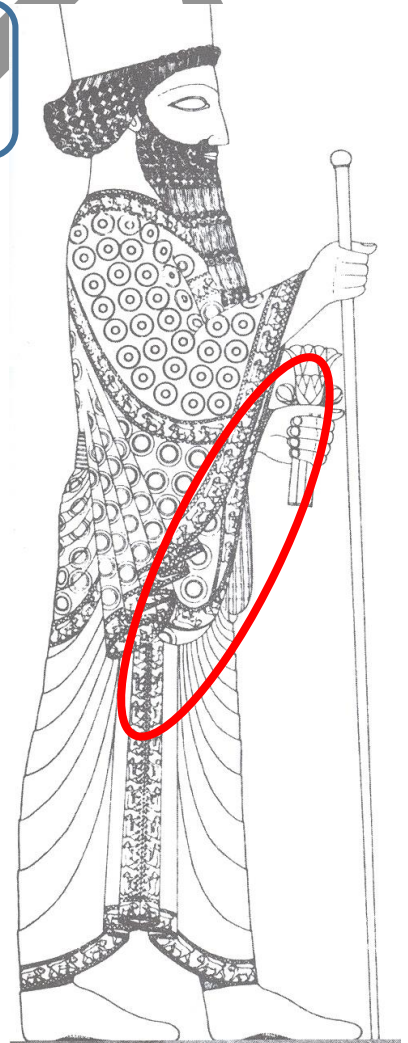
تصویر حقیقی از پارچه تزئینی شیران غران

نقش برجسته درگاه غربی تالار کاخ صد ستون در تخت جمشید

البسه بدست آمده از پازیریک از پوست سمور + نمد + کنف + پوست سنجاب + خز + چرم

جل نمد زیر زینی

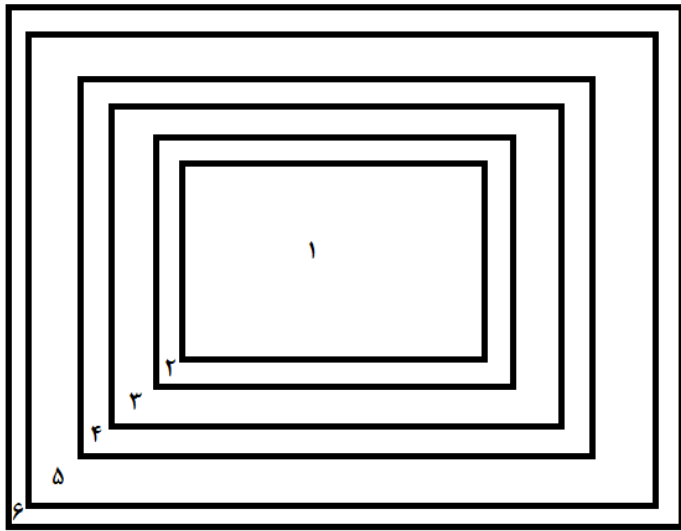

بعنوان رو انداز اسب یا زیر زین از آن استفاده می شود + از جنس نمد منقوش با بستر چرمی است + منگوله

دار بودن در بین ایران و یونان رسوم بوده است + این جل نمد با نقوشی که روی ریتون های شوش و ماکو خلق شده بسیار مشابهت دارد

فرش پازیریک

به خصوصیات فنی آن کار نداریم + صرفا در خصوص نقوش آن صحبت می کنیم + تار، بود و پرز آن از پشم است + زیر زین اسب بوده است.

نقش قالی پازیریک از شش مستطیل تو در تو تشکیل شده است.

یا یک متن و شش حاشیه

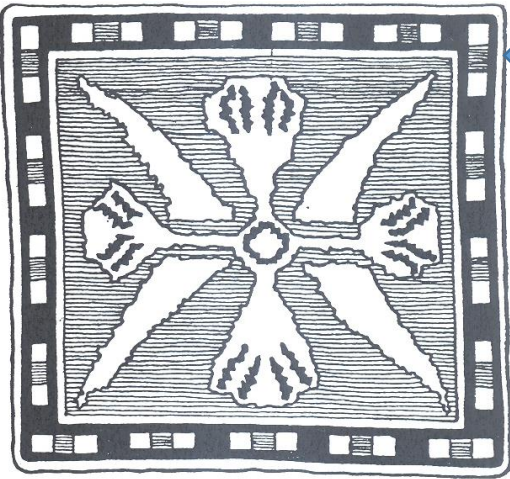
۱- ۲۴ مربع که داخل هریک ستاره ای ۸ پر است (۶ طول و ۴ در عرض) - سکون

۲- ۴۲ گریفین (شیربالدار) - از راست به چپ

۳- ۲۴ گوزن زرد خالدار شاخ پهن ایرانی در حال چریدن - از چپ به راست

گوزن زرد خالدار شاخ پهن ایرانی فقط در داخل فلات ایران یافت می شود = وجود این گوزن نشان دهنده

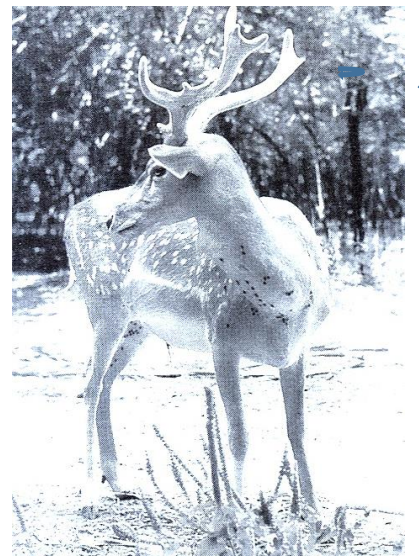
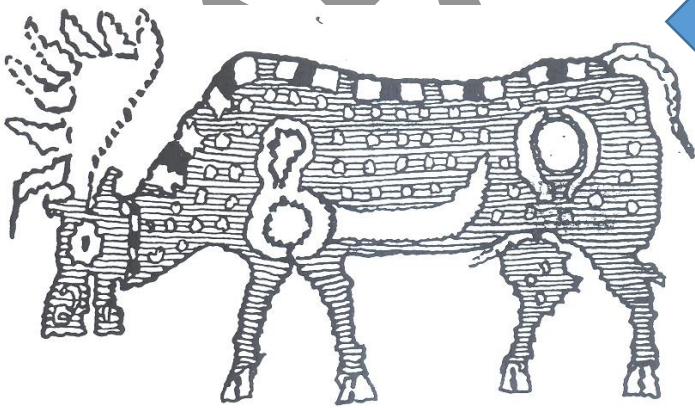
ایرانی بودن فرش پازیریک است

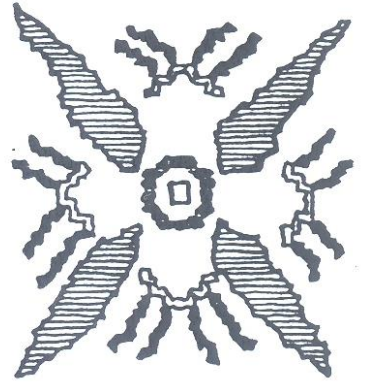
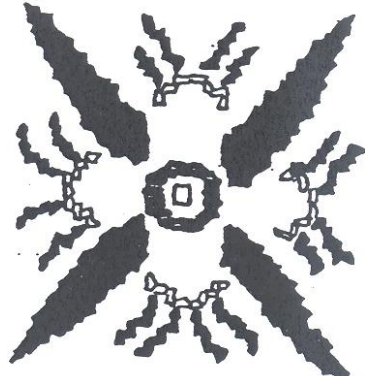
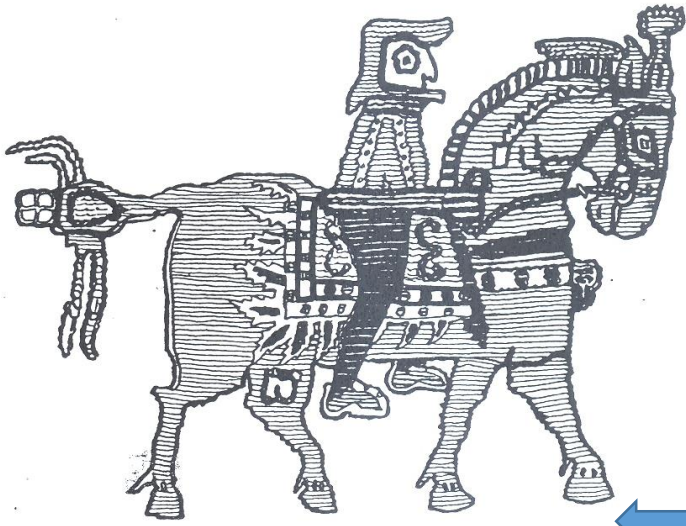
۴- ۶۶ ستاره چهارپر شبیه ستاره ردیف اول - سکون

۵- ۲۸ اسب سوار یا تیماردار اسب که یک در میان یا دو در میان هستند - از راست به چپ

۶- ۹۲ گریفین (شیربالدار) - از چپ به راست

گریفین ها وظیفه حراست و نگهبانی از سرزمین های مقدس را بر عهده داشتند.

ستاره چهار پر در مستطیل چهارم

سوارکار در مستطیل پنجم

نمایی واقعی از مستطیل های پنجم و ششم فرش پازیریک

